
Vlaamse Arbeidsrekening

Raming van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid naar nationaliteit

Nulmeting &Tijdreeks 2008-2017
<https://www.steunpuntwerk.be/cijfers>

Michelle Sourbron
Boie Neefs

Maart 2020

Methodologie

Steunpunt Werk
Vlamingenstraat 83 bus 3552 - 3000 Leuven
T:+32 (0)16 32 32 39
steunpuntwerk@kuleuven.be
www.steunpuntwerk.be

Inleiding

We verrijken de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid in de Vlaamse arbeidsrekening met nationaliteitsgegevens om gedetailleerdere grensoverschrijdende arbeidsmarktstatistieken te bekomen. Omdat we ook het onderscheid maken naar woonland krijgen we immers niet enkel een zicht op de nationaliteit van alle loontrekkenden werkzaam in België, maar ook op de nationaliteit van inkomende grensarbeiders per buurland.

In dit rapport beschrijven we de werkwijze die we hiervoor hanteren. De methodologie sluit aan bij de methodologie die gebruikt wordt om de beroepsbevolking in de Vlaamse arbeidsrekening met nationaliteits- en herkomstgegevens te verrijken (zie Vanderbiesen & Herremans, 2015). We gaan daarbij uit van de bestaande arbeidsrekeningtelling van de personen werkzaam in België (vanaf 15 jaar) volgens geslacht en woonland (België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg), die we verder zullen verdelen naar nationaliteit (België, Nederland, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, andere landen uit de EU en niet-EU-landen) aan de hand van de informatie uit het Datawarehouse AM&SB. De werkplaats kunnen we hierbij in kaart brengen tot op arrondissementsniveau.

Een belangrijk criterium dat we hierbij hanteren, is dat de uitbereiding met de nationaliteitsgegevens volledig afgestemd moet zijn op de bestaande tellingen in de Vlaamse arbeidsrekening (cf. interne consistentie). Om dit te vrijwaren maken we gebruik van verdeelsleutels of *conversiecoëfficiënten* waarmee we de eerder gepubliceerde cijfers over de loontrekkenden naar werkplaats verder kunnen opdelen volgens nationaliteit.

In dit methodologisch rapport beschrijven we de gehanteerde begrippen en definities, het integratieproces en de methodologie voor de verdere verdeling van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid naar werkplaats volgens nationaliteit. Het betreft hierbij een nulmeting en de aanmaak van een tijdreeks die teruggaat tot het jaar 2008.

1. Begrippen & definities

1.1. Bronstatistieken

a) Loontrekkenden met werkplaats België

Vertrekbasis voor de integratie van de nationaliteitsgegevens is de basistelling van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid, zoals verwerkt in de Vlaamse arbeidsrekening. Deze telling heeft betrekking op een jaargemiddelde en is reeds het resultaat van de integratie van verschillende administratieve bronnen. Voor meer informatie over dit integratieproces, verwijzen we naar het methodologisch rapport (Vanderbiesen & Pasgang, 2018).¹

b) Nationaliteitsgegevens van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ

Deze gegevens zijn het resultaat van een koppeling tussen de arbeidsmarktgegevens van het Datawarehouse en de gegevens over de nationaliteit van een persoon uit het Rijksregister.

¹ Zie <https://www.steunpuntwerk.be/node/3850>

1.2. Definities

Nationaliteit

Voor de verdeling naar nationaliteit gaan we uit van de ‘huidige nationaliteit’ van de loontrekkenden met werkplaats België, ingedeeld volgens zeven nationaliteitsgroepen:

1. *België*: Belgische nationaliteit
2. *Duitsland*: Duitse nationaliteit
3. *Frankrijk*: Franse nationaliteit
4. *Luxemburg*: Luxemburgse nationaliteit
5. *Nederland*: Nederlandse nationaliteit
6. *Andere EU*: een andere nationaliteit (dan de Belgische dan wel de buurlanden) binnen de EU (Denemarken, Finland, Ierland, Oostenrijk, Verenigd Koninkrijk, Zweden, Griekenland, Italië, Portugal, Spanje, Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Kroatië², Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Tsjechië)
7. *Niet-EU*: een nationaliteit van een land buiten de EU

2. Verdeling naar nationaliteit: werkwijze

In wat volgt beschrijven we de verschillende methodologische stappen om de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid uit de Vlaamse arbeidsrekening te verdelen volgens nationaliteit.

2.1. Loontrekkenden werkzaam in België

a) Aanmaak conversiecoëfficiënten

De verdeling naar nationaliteit is het resultaat van de aanmaak van verdeelsleutels of conversiecoëfficiënten op basis van het Datawarehouse, en het verdelen van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid uit de arbeidsrekening naar nationaliteit volgens deze conversiecoëfficiënten.

De uitbereiding met de nationaliteitsgegevens dient zoals gezegd volledig afgestemd te zijn op de bestaande tellingen in de Vlaamse arbeidsrekening (cf. interne consistentie). Dit betekent dat de optelsom van de verschillende nationaliteitsgroepen per werkarrondissement, woonland en geslacht gelijk moet zijn aan het aantal loontrekkenden werkzaam in België per werkarrondissement, woonland en geslacht. Om dit te vrijwaren maken we gebruik van verdeelsleutels of *conversiecoëfficiënten* naar nationaliteit.

Voor de aanmaak van deze conversiecoëfficiënten maken we gebruik van de data uit het Datawarehouse AM&SB. Op basis van het Datawarehouse beschikken we over de telling van het aantal personen over de vier kwartalen, naar werkarrondissement, woonland en geslacht. Voor de celcombinaties op dit observatieniveau worden conversiesleutels gemaakt naar nationaliteit, en dit volgens de zeven onderscheiden nationaliteitsgroepen (België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland, andere EU, niet-EU)

² Kroatië trad pas op 1-1-2013 toe tot de Europese Unie. Dit betekent dat vóór 2013 loontrekkenden met de Kroatische nationaliteit onder de categorie ‘Niet-EU’ gegroepeerd worden, en vanaf 2013 tot de categorie ‘Andere EU’ horen.

In een beperkt aantal gevallen zijn er celcombinaties die wel in de Vlaamse arbeidsrekening voorkomen, maar niet in het conversiebestand op basis van het Datawarehouse. Voor deze observaties worden conversiecoëfficiënten berekend op een hoger geaggregeerd niveau (per werkgewest).

b) Koppeling conversiecoëfficiënten aan de VAR-data

De geconstrueerde conversiecoëfficiënten worden vervolgens gekoppeld aan de bestaande telling van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid in de Vlaamse arbeidsrekening per werkarrondissement, woonland en geslacht, en vervolgens gewogen naar hun aandeel in de verschillende nationaliteitsgroepen.

Zo bekomen we volgende verdeling.

Tabel 1. Verdeling van loontrekkenden werkzaam in België (vanaf 15 jaar) volgens nationaliteit (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

Nationaliteit	Werkplaats	
	Vlaams Gewest	België
België	2 047 762	3 474 491
Duitsland	3 830	8 251
Frankrijk	19 538	81 382
Luxemburg	130	810
Nederland	36 128	41 370
andere EU	77 239	169 503
niet-EU	55 394	99 582
onbekend	7 296	8 680
Totaal	2 247 317	3 884 069

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ-DMFA, RSZPPO, RSVZ, RIZIV, RVA, Statbel - Bevolkingsstatistieken, DWH AM&SB bij de KSZ (Bewerking Steunpunt Werk)

Bibliografie

Vanderbiesen, W., & Herremans, W. (2015). *Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de beroepsbevolking naar nationaliteit en herkomst. Nulmeting 2012* (Methodologisch rapport). Leuven: Steunpunt Werk en Sociale Economie

Vanderbiesen, W., & Pasgang, K. (2018). *Vlaamse arbeidsrekening. Raming van de binnenlandse werkgelegenheid / pendel. Update 2016*. Leuven: Steunpunt Werk